

Informasjon fra Avdeling for laboratoriemedisin (ALM)

Ny analyse for blod i feces ved St.Olavs hospital - Immunokjemisk fekal okkult blod test (iFOBT)

Laboratoriet ved St. Olavs hospital har etablert ny metode for påvisning av okkult blod i feces; immunokjemisk fekal okkult blod test (iFOBT).

iFOBT-prøver som bestilles av rekvirenter i HNT sendes til St. Olavs for analyse, men laboratoriene i HNT vil også fortsette å også tilby Hemo-Fec inntil videre.

IFOBT en kvantitativ metode som spesifikt påviser humant globin fra hemoglobin. Det kreves derfor ingen kostrestriksjoner og dersom testen er utført korrekt, er én test i utgangpunktet tilstrekkelig. Cut-off for positiv test er satt til 10 µg Hb/g feces etter internasjonale anbefalinger fra National Institute for Health and Care Excellence (NICE). Svaret gis ut kvantitativt fra 7 – 3000 µg Hb/g feces.

Hovedindikasjon for test for okkult blod i feces er mistanke om tykk- og endetarmskreft og da er en immunologisk kvantitativ metode (i FOBT) foretrukket fremfor kjemiske tester (f.eks. Hemo-Fec) da iFOBT har langt bedre sensitivitet og spesifisitet. Henvisning til pakkeforløp for tykk- og endetarmskreft skal inneholde opplysninger om undersøkelse av okkult blod i avføringen.

Testen er også aktuell ved utredning av jernmangel og –anemi, men har liten verdi ved mistanke om sykdom i øvre del av mage-tarmsystemet, ved *synlig* blod i avføringen eller ved mistanke om inflammatorisk tarmsykdom.

Ved mistanke om inflammatorisk tarmsykdom bør heller kalprotektin bestilles. Laboratoriet ved St. Olavs hospital vil også kunne tilby kalprotektin tatt på **samme** prøverør som iFOBT f.o.m siste kvartal 2023.

Rekvirering

Den nye analysen vil hete «**f-hemoglobin, iFOBT**». Rekvirenter i HNT bestiller analysen på samme måte som andre sendeprøver. Dersom papirrekvisisjoner benyttes må analysen påføres under «*andre analyser*». Sykehusrekvisiter kan bestille *prøvetakingsrør via SAP (art.nr 4077446).

*Prøverør OC auto Sampling Bottle 3 bestilles som «**Prøvetakningsrør OC uten strekkode**».

Eksterne rekvirenter bestiller prøverør på samme måte som øvrig prøvetakingsutstyr (via questbackskjema)

[Bestilling prøvetakingsutstyr og rekvisisjoner - St. Olavs hospital \(stolav.no\)](#)

Eksempel (hvordan det ser ut i bestillingsskjemaet)

4077446 - Prøvetakingsrør OC uten strekkode un 100 (iFobt):

Velg ... 10 stk. ▼

Prøvetaking

Korrekt prøvetaking er svært viktig. Prøvetakingsveiledning for iFOBT (test for blod i avføring) finnes i laboratoriehåndboken på www.stolav.no.

Pasienten kan ta prøven selv hjemme, og deretter levere prøven til laboratoriet direkte, via sitt legekontor, eller sende via post* (*pasienten må da utstyres med merket prøvetakingsrør, evt. ferdig utfylt rekvisisjon og konvolutt merket med: **St. Olavs hospital HF, Laboratoriesenteret, Felles prøvemottak, Erling Skjalgssons gate 1, 7030 Trondheim.**). Det medfølger en grønn zip-lock pose som prøverøret skal legges i når testen er tatt, evt. kan transporthylse brukes.

Husk å gi prøvetakingsinstruksjon til pasienten: [Medisinsk biokjemi - Prøvetaking - Hemoglobin \(iFOBT\) i feces. Informasjon til pasienter og rekvirenter. \(stolav.no\)](#)

Prøvene er holdbare 7 dager i romtemperatur og 14 dager i kjøleskap. Det anbefales at prøvene oppbevares i kjøleskap frem til levering eller forsendelse, og at prøvene blir levert snarest mulig.

For mer informasjon om analysen vennligst St.Olavs hjemmeside [Lab - St. Olavs hospital \(stolav.no\)](#) under Hemoglobin (iFOBT) i feces (stolav.no)

Kontaktpersoner:

Overlege Lena Løfblad, tlf. 72 82 09 36

Fagbioingeniør Inger A. L. Moe, tlf. 74 09 86 42

D-Dimer – Ny metode Sykehuset Levanger

Sykehuset Levanger tar i bruk ny analysemetode for D-dimer fra 4/12-23.

Nytt prøvemateriale: Citratplasma
Holdbarhet: 24 timer i romtemperatur

For tilsendte prøver:

Usentrifugert citratglass. Gi beskjed til laboratoriet (tlf. 74098137) om det sendes prøve til D-dimer. Dersom prøven ikke ankommer laboratoriet i rimelig tid innen holdbarhetsfristen må pasienten sendes til poliklinikk på sykehuset for prøvetaking.

Anbefalt beslutningsgrense for venøs tromboembolisme er 0,5 mg/L, som tidligere. Hvis prøvesvaret brukes til diagnostikk av lungeemboli hos pasienter med lav sannsynlighet for tilstanden, kan man bruke beslutningsgrensen (alder i år/100) mg/L for pasienter over 50 år, inntil en høyeste grense på 0,80 mg/L.

Sykehuset Namsos har inntil videre ingen endring for analysen.

Kontaktpersoner:

Fagbioingeniør Ellen A Gylland, tlf 74 09 74 93

Overlege Lena Løfblad, tlf 72 82 09 36

Laboratorienes poliklinikk for prøvetaking

Avdeling for laboratoriemedisin har egne poliklinikker for blodprøvetaking, fortrinnsvis for pasienter ved poliklinikker på sykehuset. Pasienter fra primærhelsetjenesten skal ta blodprøver hos fastlegen sin.

Dersom det rekvireres blodprøver på barn under 10 år, eller det rekvireres prøver som trenger spesialbehandling, kan blodprøvene tas på sykehuset.

- Vi har ingen timeavtaler for blodprøvetaking
- Vi tar inn pasientene etter prioritert rekkefølge

For pasienter henvist fra legekontor, kan ventetiden bli 1-2 timer.

Åpningstider: Mandag-fredag: kl. 07.45-14.45 (Levanger)
Mandag-fredag: kl. 08.00-14.45 (Namsos)
Barn: kl 09.00 - 14.00 (Begge sykehus)

Kontaktpersoner:

Fagbioingeniør Randi Jensen, tlf. 74 09 84 62 (Levanger)

Fagbioingeniør Gøril K. Johansen, tlf. 74 21 58 39 (Namsos)

Personellendringer nøkkelpersonell

Ved seksjon for medisinsk biokjemi i Namsos er Karin Pettersen konstituert som seksjonsleder inntil videre. Pettersen ivaretar den stedlige ledelse for alt personale ved ALMs enheter i Namsos.

Vår spesialist i medisinsk mikrobiologi, Kyriakos Zaragkoulias, har takket ja til jobbtillbud ved Avd. for medisinsk mikrobiologi ved St.Olavs hospital, og med denne bakgrunn fratrådt sin stilling i Helse Nord-Trøndelag HF. Det er igangsatt rekrutteringsprosess av ny overlege, men dette er ikke avklart i skrivende stund.

Kontaktperson:

Avdelingsleder Kjetil Landsem, tlf. 74 09 81 33

Ny web-basert rekvireringsløsning for laboratoriene i Midt-Norge

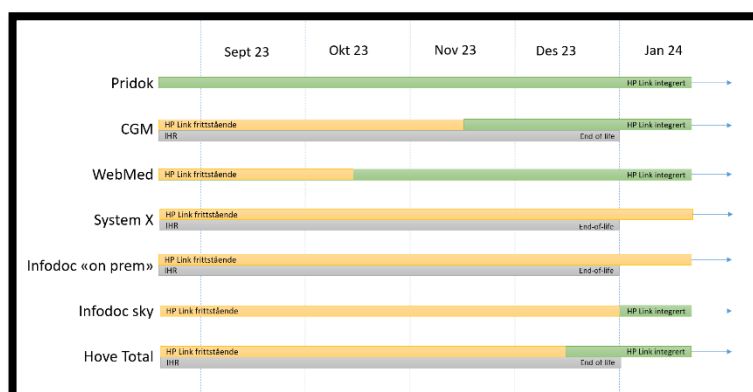
Sykehuslaboratoriene i Midt-Norge (laboratoriene i Namsos, Levanger, Trondheim, Orkdal, Røros, Kristiansund, Molde, Ålesund og Volda) tilbyr nå en ny og felles web-basert rekvireringsløsning for laboratorietjenester i Midt-Norge. Løsningen heter HP Link, og er klar til å tas i bruk for alle legekantor som ønsker det.

HP Link krever ingen fast installasjon annet enn etikettskrivere. Det kreves heller ikke Norsk helsenett-linje. Oppsett og bruk av løsningen er gratis, inkludert skrivere og etiketter. Det er ingen løpende kostnader eller bindingstid. Sykehuslaboratoriene tilbyr on-site opplæring og telefonsupport.

De ulike journalsystem-leverandørene arbeider med å få HP Link integrert i sine systemer. De anslår å ha dette på plass til følgende tidspunkt:

- Pridok: Integrasjon ferdig.
- WebMed: Integrasjon ferdig.
- CGM: November -23
- Hove Total: Desember -23
- Infodoc sky: Januar -24
- Infodoc «on prem»: Ikke tilgjengelig (utgående journalsystem)
- System X: Ikke tilgjengelig (utgående journalsystem)

Se også figur ved siden, som viser hvilke av våre rekvireringsløsninger som vil være tilgjengelige for de ulike journalsystemene, i de kommende månedene. Merk at det er fullt mulig å bruke HP Link som

frittstående webside frem til den blir integrert i journalsystemene. Flere legekantor gjør allerede det.

Viktig! Alle legekantor må selv bestille tilgang

For å kunne ta HP Link i bruk må det bestilles tilgang for alle ansatte som skal benytte løsningen på legekantoret. Dette gjør kontoret selv ved å fylle ut og sende inn skjema: <https://hplink.no/tilgang/>.

Der finner man også mer informasjon om praktisk gjennomføring av opplæring. Man finner også direktenummer og epost til laboratorienes support-tjeneste: <https://hplink.no/omoss/>

Gammel rekvireringsløsning (IHR) opphører

Sykehuslaboratoriene i Midt-Norge har frem til nå benyttet rekvireringsløsningen IHR, levert av TietoEvry. Denne programvaren er i ferd med å fases ut, og vil i utgangspunktet ikke kunne brukes etter 01.01.2024, se figur. Legekantor som i dag benytter IHR og som ønsker uavbrutt tjeneste for elektronisk rekvirering bør derfor så snart som mulig sende inn bestillingsskjema for HP Link, som nevnt over, slik at tilganger kan opprettes og dato for opplæring avtales.

Kontaktpersoner:

Spesialrådgiver Bernt Marius Tromsdal, tlf 95 29 39 90

IKT-koordinator Karin Pettersen, tlf 74 21 52 82

IKT-koordinator Jill A. Fossum, tlf 74 09 84 92

* * * * *

Avdeling for Laboratoriemedisin ønsker dere alle en riktig fin senhøst og førjulstid, husk refleks!

Med vennlig hilsen
Avdeling for Laboratoriemedisin

Kjetil Landsem
Avdelingsleder

Lena Løfblad
Overlege med.biokjemi